

autosjedalice * savjeti i informacije

autosjedalica
uvijek i bez iznimke

RODA®

| roditelji u akciji |

„Idemo samo do trgovine.”
„Prestat će plakati ako ga držim u krilu.”
„Ona misli da je prevelika za sjedalicu.”
„Sigurna mi je u naručju.”
„Tek se rodio, ne može još sam sjediti.”

Čini li vam se to poznato? Sve su to razlozi zbog kojih roditelji ne vežu djecu u autosjedalice.

Ponekad nam izgleda kao da je vožnja u automobilu postala za djecu pravo mučenje: smješteni u autosjedalici, vezani sigurnosnim pojasom i daleko od mame koja je zaokupljena vožnjom - našim mališanima to se uopće ne sviđa! Ali, **to je jedini prihvatljivi način postizanja njihove sigurnosti**. Vi možete biti dobar i oprezan vozač, ali ne možete kontrolirati druge sudionike u prometu koji možda nisu tako oprezni.

Autosjedalice spašavaju život i smanjuju ozbiljne ozljede i do 70%. Drugim riječima, od 10 mališana koji bez sjedalice smrtno nastradaju ili su liječeni u bolnici zbog sudara vozila u kojem su se nalazili, čak njih sedam bi preživjelo ili ne bi završili u bolnici da su bili pravilno vezani u sjedalici. Istraživanja i iskustva pokazuju da 70-80% autosjedalica nije pravilno korišteno, a u Hrvatskoj se taj postotak kreće čak oko 90%.

Zakonom o sigurnosti prometa na cestama Republike Hrvatske¹, svaki vozač obavezan je vezati dijete do pet godina starosti u autosjedalicu smještenu na stražnje sjedište vozila. Dakle, ukoliko odlučite ne vezati vaše dijete, ne samo da ugrožavate njegovu sigurnost, nego time i kršite Zakon.

Cilj ove knjižice je pružiti najosnovnije i najvažnije informacije o pravilnom korištenju dječjih sjedalica te na taj način povećati sigurnost naših najmlađih u putničkim vozilima. Ukoliko trebate dodatne informacije ili pomoć, slobodno se obratite Udruzi RODA gdje će vam educirani savjetnici pomoći u pronalaženju odgovora na vaša pitanja.

Zakon o sigurnosti prometa na cestama, NN 105/04: čl. 163.

(1) Vozač i putnici tijekom vožnje u motornom vozilu na sjedalima na kojima su ugrađeni sigurnosni pojasevi, dužni su koristiti pojas na način koji je odredio proizvođač sigurnosnog pojasa.

(2) Vozač osobnog automobila ne smije na prednjem sjedalu prevoziti osobu koja je pod utjecajem alkohola ili droga, dijete mlađe od 12 godina niti na stražnjem sjedalu dijete mlađe od pet godina, osim u slučaju kada na stražnjem sjedalu ima pričvršćenu dječju sjedalicu, u kojoj dijete mora biti vezano.

(3) Novčanom kaznom od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i druga osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Zašto dječje autosjedalice?

Svi ćemo se složiti da je za nas odrasle vezanje sigurnosnim pojasom vozila izuzetno važno želimo li smanjiti opasnost ozljeđivanja ili smrti kod mogućeg sudara. Te iste sile koje djeluju na nas prilikom sudara, djeluju i na sve druge objekte u vozilu, uključujući i našu djecu. Istovremeno, sigurnosni pojasevi vozila nisu dizajnirani kako bi pružili prikladnu zaštitu maloj djeci, a sile sudara i u najmanjim brzinama toliko su jake da je nemoguće nevezano dijete zadržati u rukama i spriječiti ga da ne izleti iz vozila.

Na sve objekte u vozilu prilikom sudara pri brzini od svega 25 km/h djeluje sila oko 20 puta jača od težine objekta. To znači da dijete od svega 5 kg u naručju postaje teško oko 100 kg i nemoguće ga je zadržati u rukama. Ono tom istom silom udara o unutrašnjost vozila ili leti van vozila, dok mu struktura i jačina tijela ostaju jednake kao kod djeteta od 5 kg.

Nevezano dijete u sudaru pri brzini od 60 km/h udara o objekt unutar ili van vozila istom jačinom kao što bi udarilo o tlo da je palo s petog kata.

² United States Department of Transportation, National Highway Traffic Safety Administration. Standardized Child Passenger Safety Training Program Participant Manual, 2000. DOT HS 366 R2/00:D-1.

Dječje sjedalice dizajnirane su kako bi, ovisno o stupnju tjelesnog razvoja djeteta, pružile djetetu optimalnu zaštitu u vozilu u trenutku sudara.

Pravilno postavljene sjedalice smanjuju rizik smrtnog stradanja dojenčadi u prometnim nesrećama za 71% te male djece za 54%². One također smanjuju potrebu za bolničkim liječenjem djeteta zbog ozljeđivanja u sudaru za 67%³.

² United States Department of Transportation, National Traffic Safety Administration. Revised Estimates of Child Restraint Effectiveness. Research Notes, December 1996.

³ United States Department of Transportation, National Highway Traffic Safety Administration. An Evaluation of Child Passenger Safety: The Effectiveness And Benefits of Safety Seats. DOT HS 806 890

Koja autosjedalica?

Odgovornost je svakog roditelja učiniti sve kako bi zaštitio svoje dijete. Nevezanje djeteta u primjerenu autosjedalicu tijekom vožnje svjesno je izlaganje djetetovog zdravlja i života opasnostima te, kao takvo, neopravdavajuće i neprihvatljivo. Najveći broj sudara dešava se unutar nekoliko kilometara od polazišta, na putu do dućana, do liječnika, do prijatelja. Koristite autosjedalicu uvijek i bez iznimke!

Da bi autosjedalica pružila optimalnu zaštitu djetetu u sudaru, ona mora biti atestirana za tu funkciju te biti primjerena djetetovom tjelesnom razvoju.

Svaka sjedalica mora imati na sebi oznaku atesta sigurnosti Regulacije 44 Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UN ECE R44). Hrvatskim Pravilnikom o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama ovaj atest uvjetovan je za sve autosjedalice na hrvatskom tržištu. Oznaka atesta, između ostalog, mora sadržavati znak koji se sastoji od istaknutog slova E i broja koji predstavlja zemlju koja je dala atest, te broja atesta koji počinje znamenkama "03" ili "04"⁴.

Svaka sjedalica također mora imati uputu za koju tjelesnu težinu djeteta je namijenjena. Autosjedalice su podijeljene u grupe na sljedeći način:

- 0 - za djecu od 0 do 10 kg
- 0+ - za djecu od 0 do 13 kg
- I - za djecu od 9 do 18 kg
- II - za djecu od 15 do 25 kg
- III - za djecu od 22 do 36 kg

⁴ Autosjedalice proizvedene nakon lipnja 2006. g. moraju zadovoljavati i nositi na sebi atest sigurnosti ECE R44.04.

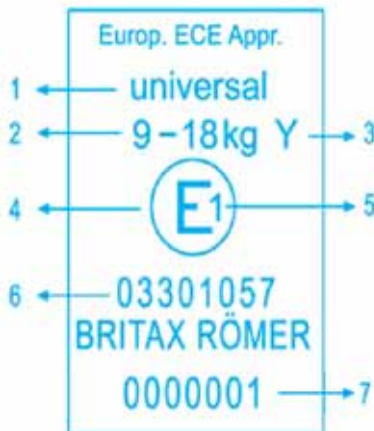
Primjer kako može izgledati oznaka atesta sigurnosti:

Kategorija za koju je sjedalica dobila dozvolu

Tjelesna težina djeteta za koju je dozvoljena

Oznaka europske dozvole

Broj dozvole. Prva dva broja ukazuju na seriju regulacije ECE R44 za koju je sjedalica dobila dozvolu (kod starijih sjedalica ECE R44.03 a kod novijih 04).

"Y" je oznaka da sjedalica ima pojas kroz prepone

Kôd zemlje gdje je dobivena dozvola (1 = Njemačka, 2 = Francuska, 3 = Italija, 4 = Nizozemska, itd.)

Proizvođačev broj sjedalice

Neke sjedalice namijenjene su za više grupa, to su takozvane kombinirane autosjedalice. Izuzetno je važno poštivati ograničenja težine djeteta kod svake sjedalice i djeteta, u suprotnom se djetetov život i zdravlje izlažu opasnosti. Zapamtite da je sjedalice dizajnirana da bi pružila djetetu sigurnost u okviru tih uputa te da svako odstupanje može povećati opasnost ozljeđivanja djeteta. **UVIJEK PRATITE UPUTE PROIZVOĐAČA AUTOSJEDALICE.**

Većina sjedalice smije se postaviti u vozilo samo na mjestima koja su opremljena sigurnosnim pojasom s tri točke uporišta. To je pojas koji, kada se putnik njime veže, ide preko putnikove zdjelice i preko jednog ramena, za razliku od pojasa s dvije točke uporišta kojim je putnik vezan samo preko zdjelice. Najsigurnije mjesto za dijete u vozilu je na sredini stražnjeg sjedišta jer je na tom mjestu najdalje od bilo koje moguće točke udara u vozilo. Međutim, ukoliko oblik sjedišta ili vrsta sigurnosnog pojasa na tom mjestu ne odgovaraju sjedalice, ona se treba postaviti na lijevu ili desnu stranu stražnjeg sjedišta. Statistički gledano, opasnost od sudara je podjednaka s obje strane vozila, pa stoga jedna strana nije sigurnija od druge.

Suvozačevno mjesto je najopasnije za dijete čak i kada je ono vezano u autosjedalici, a i prema Zakonu o sigurnosti prometa na cestama Republike Hrvatske zabranjeno je na mjestu suvozača voziti djecu mlađu od 12 godina.

Nabavka autosjedalice

Prije nabavke izuzetno je važno provjeriti da autosjedalica dobro odgovara vozilu u kojem će se koristiti.

Većina je sjedalica na tržištu univerzalnog tipa, odnosno, odgovara većini automobila. Međutim, zbog oblika sjedišta i sigurnosnog pojasa vozila, vrlo je lako moguće da određena sjedalica ne odgovara vozilu ili da odgovara manje od druge. Zahtijevajte od djelatnika trgovine da vam dopuste da prije kupnje probate postaviti sjedalicu u vaše vozilo i provjerite je li odgovarajuća.

Mnoga novija vozila imaju na određenim mjestima ugrađen ISOFIX sustav koji, kod sjedalica koje su ISOFIX-kompatibilne, smanjuje mogućnost nepravilnog postavljanja autosjedalice i time povećava sigurnost djeteta.

Na mjestu u vozilu koje je opremljeno ISOFIX sustavom nalaze se dva donja i jednog gornje *sidro*. *Sidro* je metalna šipka u obliku slova “U” koja je dio vozila, a služi kako bi se za njega pričvrstila sjedalica. Donja sidra služe za pričvršćivanje sjedalice za sjedište vozila i nalaze se u prijelomu između naslona i klupe sjedišta. Gornje sidro nalazi se iza sjedišta i služi da se njime sjedalica poveže sidrenom sponom, a u svrhu sprečavanja rotacije sjedalice prema

naprijed ukoliko dođe do sudara. Rotiranje sjedalice može se spriječiti i ako je sjedalica opremljena potpornom nogom umjesto sidrenom sponom. ISOFIX autosjedalica imaju na sebi jedan od ova dva antirotacijska sustava, ovisno o proizvođaču i obliku sjedalice. Pravilno korištenje antirotacijske naprave izuzetno je bitno u sprečavanju ozljeđivanja djetetove glave uslijed pokreta prema naprijed u slučaju sudara. Pri postavljanju ISOFIX autosjedalice potrebno je dosljedno pratiti upute proizvođača sjedalice kao i proizvođača vozila.

Rabljene autosjedalice

Opća je preporuka ne koristiti rabljene autosjedalice. Međutim, ako planirate koristiti rabljenu sjedalicu, nastojte je nabaviti od vama poznatih osoba kojima vjerujete te se vodite sljedećim naputkom:

Nabavka rabljene autosjedalice - provjerite!

Sljedeća će vam pitanja pomoći u odabiru sigurne rabljene autosjedalice za vaše dijete. Ukoliko odgovorite NE i na jedno od pitanja, NEMOJTE koristiti tu sjedalicu.

	DA	NE
1. Autosjedalici nije istekao rok trajanja označen od strane proizvođača (ili nije starija od šest godina).		
2. Ima oznaku atesta ECE R44.03 ili R44.04.		
3. Priložene su upute proizvođača.		
4. Znete povijest autosjedalice i da nije bila u sudaru.		
5. Pregledali ste stanje autosjedalice i provjerili da ima sve dijelove:		
• trake pojasa su u dobrom stanju (nisu izlizane ili poderane)		
• mehanizam veza pojasa je neoštećen		
• presvlaka i podloga su neoštećene i nisu poderane		
• metalna struktura nije savinuta, napuknuta ili zahrđala		
• nema naznaka stresa ili napuknuća na plastičnoj strukturi		
• gornja sidrena spona je neoštećena (kod ISOFIX autosjedalica u smjeru vožnje)		
6. Autosjedalica odgovara vašem vozilu.		

Autosjedalice za novorođenčad - grupe 0 i 0+

Nepobitno je da autosjedalice spašavaju djeci život. Novorođenče ima veliku i tešku glavu u usporedbi s trupom. Stoga ne može dobro držati glavu uspravno tijekom prvih nekoliko mjeseci i ne može sjediti prije otprilike šest mjeseci starosti. Lubanja novorođenčeta je meka i savitljiva, a vrat ima slabe ligamente koji tek s vremenom dovoljno ojačaju da dijete može samostalno ustati i hodati.

Autosjedalice za novorođenčad postavljaju se u vozilo suprotno smjeru vožnje s bebom u poluležećem položaju kako bi se izbjegao bilo koji stres na bebin vrat i leđa. Svrha im je da kod prednjeg udarca u vozilo, najučestalijeg i najsnažnijeg udarca, podupru cijelu glavu, vrat i leđa te da raspodijele sile sudara preko cijele dužine tijela.

Roditelji su često zabrinuti zbog poluležećeg položaja u kojem se beba nalazi u sjedalici za novorođenče. Važno je zapamtiti da upravo taj položaj štiti dijete u sudaru. U suprotnom, zbog gore navedenih fizičkih karakteristika novorođenčadi, tijekom sudara može doći do ozbiljnih i čak smrtonosnih ozljeda kralježnice, moždanog sustava, glave i drugih dijelova tijela.

Na tržištu postoje i dječji autokrevetići, sustavi vezanja bebe u vozilu u vodoravnom položaju, koji nose atest sigurnosti ECE R44.03 ili .04, a namijenjeni su za pružanje određenog stupnja sigurnosti dojenčadi u vozilu. Postavljaju se na stražnje sjedište, usporedno s naslonom sjedišta, preko dva mjesta i bebinom glavom u sredini. Međutim, oni ne pružaju optimalnu zaštitu te bi se trebali koristiti isključivo u posebnim slučajevima kada zbog zdravstvenih problema beba ne smije biti u poluležećem položaju.

Autosjedalice za novorođenčad - sjedalice koje se postavljaju suprotno smjeru vožnje s bebom u poluležećem položaju - pružaju bebi najbolju zaštitu. Autokreветići pružaju tek određen stupanj zaštite dok "košare" i držanje bebe u naručju ne pružaju bebi u vozilu nikakvu zaštitu.

Sjedalice za novorođenčad namijenjene su za djecu od prvog dana rođenja pa sve dok ne dostignu težinu od 10 kg ili 13 kg, ovisno o sjedalici. Uvijek se postavljaju suprotno smjeru vožnje i s naslonom pod nagibom između 45 i 60 stupnjeva u odnosu na tlo. Strmiji nagib, oko 60 stupnjeva, pruža bebi veću sigurnost. Neke sjedalice imaju mehanizme koji pokazuju je li sjedalica pod pravilnim nagibom.

Kod tek rođenih beba optimalan nagib naslona je između 45-50 stupnjeva u odnosu na tlo jer veći nagib može dovesti do klonuća bebine glave prema naprijed i ometanja dišnih puteva. Ukoliko je to potrebno, može se podmetnuti čvrsto smotani ručnik ispod podnožja sjedalice kako bi se postigao željeni nagib. Ako je nagib naslona sjedalice manji od 45 stupnjeva, tijekom sudara može doći do istezanja bebinog vrata i ozbiljnih, čak i smrtonosnih ozljeda.

Prije postavljanja autosjedalice u vozilo potrebno je detaljno proučiti upute proizvođača.

Sjedalica se mora pričvrstiti za vozilo sigurnosnim pojasom vozila ili ISOFIX sustavom na način koji preporuča proizvođač.

Ukoliko se sjedalica pričvršćuje sigurnosnim pojasom vozila, potrebno je svom silom utisnuti sjedalicu u sjedište vozila i zategnuti pojas.

Ako je autosjedalica dobro pričvršćena, ona se ne bi smjela moći pomaknuti više od 2 cm lijevo-desno kada se primi kod utora gdje je provučen donji dio pojasa.

Neke autosjedalice za novorođenčad dolaze s postoljem koje se pričvršćuje za sjedište vozila te se u njega postavlja sjedalica. Ono omogućava jednostavnije vezanje i postavljanje sjedalice u vozilo ukoliko se ona koristi izvan njega, no važno je jako dobro pričvrstiti postolje za vozilo i kod svakog stavljanja autosjedalice u vozilo provjeriti je li dobro pričvršćena za postolje.

Trake pojasa autosjedalice za novorođenče trebaju biti provučene kroz otore po uputama proizvođača, obično u ravnini ili malo ispod ramena djeteta.

Test jednog prsta: kako bi se spriječilo isklizavanje djeteta van pojasa prilikom sudara, trake pojasa autosjedalice za novorođenče trebaju biti dovoljno zategnute - između trake pojasa i bebine ključne kosti ne smije biti više prostora od debljine jednog prsta.

Vrlo je važno da trake pojasa ne budu nigdje izokrenute. Ne vežite dijete u autosjedalicu u debelim komadima odjeće. U suprotnom nije moguće dovoljno zategnuti pojas, a i postoji mogućnost da trake pojasa skliznu s djetetovih ramena i kod sudara ne zadrže dijete na mjestu. Ako je hladno, pokrijte bebu preko pojasa toplim pokrivačem.

Glava i tijelo djeteta trebaju biti u ravnini. Kod malih beba, da bi se to postiglo, mogu se smotati dvije pelene ili jedna dugačka i postaviti s obje strane glave. Neke sjedalice dolaze s umetkom koji služi u tu svrhu, ali koji se mora ukloniti kada to proizvođač preporučuje da ne bi ometao trake pojasa. Nemojte ništa umetati između bebe i autosjedalice što nije originalni dio sjedalice i po uputama proizvođača.

Najsigurnija vožnja za dijete je u autosjedalici postavljenoj suprotno smjeru vožnje. Dijete treba ostati u takvoj sjedalici što dulje, dok je

ne preraste po težini ili visini. Djetetovo tjeme ne smije biti manje od 2 cm ispod naslona sjedalice. Duljina bebinih nogu ne igra ulogu i nevažno je dotiču li bebine noge naslon sjedišta vozila. Također je bitno zapamtiti da se dijete nikako ne smije premjestiti u sjedalicu koja se postavlja u smjeru vožnje ako nije dostiglo barem 9 kg i ne može samostalno ustati.

Autosjedalice za malu djecu - grupa I

Tek kada dijete može samostalno ustati i kada dostigne 9 kg (obično oko djetetovog prvog rođendana), ono može biti vezano u autosjedalicu postavljenu u smjeru vožnje.

Djeca u ovom stupnju razvoja imaju dovoljno čvrste vratne mišiće i ligamente da mogu podnijeti pokret glave prema naprijed u trenutku sudara, ali imaju kosturnu strukturu koja se još uvijek razvija. Stoga ona trebaju biti vezana pojasom sjedalice s pet točaka uporišta (ramena, butine i prepone) kako bi se sile sudara ravnomjerno rasporedile preko cijele tjelesne strukture.

Autosjedalice koje se postavljaju u smjeru vožnje namijenjene su za djecu težine od 9 do 18 kg koja se mogu samostalno podignuti

u stojeći položaj. Postoje i sjedalice za djecu unutar ove kategorije težine koje se postavljaju suprotno smjeru vožnje u svrhu povećanja zaštite djeteta kod sudara. Na tržištu postoje i sjedalice za djecu težine od 9 kg na više u kojima se dijete ne veće pojasom sjedalice, već izravno sigurnosnim pojasom vozila. Ovaj sustav ne pruža prikladnu zaštitu djetetu i ne bi se smio koristiti dok dijete ne dostigne težinu od barem 15 kg, a po mogućnosti 18 kg. Osim što sastavni pojas sjedalice s pet točaka uporišta pruža bolju zaštitu od sigurnosnog pojasa vozila, kod djece koja nemaju 18 kg, a vezana su direktno pojasom vozila, može se dogoditi da se pojas ne zakoči i time ne zadrži dijete na mjestu.

Kao i kod sjedalica za novorođenčad, prije postavljanja autosjedalice u vozilo potrebno je detaljno proučiti upute proizvođača.

Autosjedalica se mora pričvrstiti za vozilo sigurnosnim pojasom vozila ili ISOFIX sustavom na način koji preporuča proizvođač. Ukoliko se sjedalica pričvršćuje sigurnosnim pojasom vozila, potrebno je svom silom utisnuti sjedalicu u sjedište vozila i zategnuti pojas.

Ako je autosjedalica dobro pričvršćena, ona se ne bi smjela moći pomaknuti više od 2 cm lijevo-desno kada se primi kod utora gdje je provučen donji dio pojasa.

Trake pojasa sjedalice za malo dijete trebaju biti provučene kroz utore po uputama proizvođača, obično u ravnini ili malo iznad ramena djeteta. Kod kombiniranih sjedalica za

Na tržištu postoje sjedalice iz ove grupe namijenjene za postavljanje suprotno smjeru vožnje. One pružaju bolju zaštitu za malu djecu, djecu koja imaju više od 9 kg, od onih koje se postavljaju u smjeru vožnje za istu grupu djece. Međutim, od izuzetne je važnosti da se koriste potpuno u skladu s uputama proizvođača te da se ne postavljaju u smjeru vožnje, osim ako je to izričito u uputama dozvoljeno.

grupe o/o+ i I od izuzetne je važnosti osigurati da je pojas provučen kroz gornje utore, po uputama proizvođača. Trake pojasa ne smiju biti nigdje izokrenute.

Test jednog prsta: trake pojasa autosjedalice za malo dijete trebaju biti dovoljno zategnute - između trake pojasa i djetetovog prsnog koša ne smije biti više prostora od debljine jednog prsta.

Djetetu neće biti neudobno kada je pojas zategnut. Ako nije, dijete može zadobiti ozbiljne ozljede u sudaru.

Nemojte vezati dijete u sjedalicu u debelim komadima odjeće. U suprotnom se pojas ne može dovoljno zategnuti, a i postoji mogućnost da trake pojasa skliznu s djetetovih ramena i kod sudara ne zadrže dijete na mjestu. Kada je hladno, pokrijte dijete preko pojasa jaknom ili toplim pokrivačem.

Dijete je preraslo autosjedalicu koja se postavlja u smjeru vožnje kada dostigne ograničenje težine za tu sjedalicu ili kada točka na sredini djetetovih ušiju dosegne vrh naslona sjedalice. Kod kombiniranih autosjedalica za grupe I i II upute proizvođača mogu zahtijevati da se, kada dijete dostigne određenu kilažu (obično 18 kg),

sa sjedalice ukloni pojas autosjedalice te da se autosjedalica počne koristiti kao sjedalica za veće dijete. Ovo je izuzetno važno poštivati, kao i općenito sve upute proizvođača.

Autosjedalice za veću djecu - grupe II i III

Pojas vozila dizajniran je kako bi pružio zaštitu odraslim osobama. Da bi pružio primjerenu zaštitu, mora biti namješten nisko preko zdjelice putnika te, u slučaju pojasa s tri točke uporišta, preko sredine ramena.

Vrhovi kostiju kukova koji su izraženi kod odraslih osoba razmjerno su nerazvijeni kod djece mlađe od 9 do 10 godina. Djetetova zdjelica je također relativno manja. Oba ova čimbenika otežavaju održavanje donjeg dijela pojasa u ispravnom položaju nisko preko zdjelčnih kostiju i dalje od osjetljive trbušne šupljine i mekanih unutarnjih organa. Također, zbog nedovoljne visine, kod mlađe djece gornji dio pojasa, umjesto preko ključne kosti, leži preko vrata djeteta. Kod sudara može doći do toga da dijete bude provučeno ispod pojasa i da dođe do ozljede kralježnice, a i do unutarnjih ozljeda jer se donji dio pojasa povlači na trbuh.

Autosjedalice za veću djecu (tzv. boosteri) omogućuju pravilan postav donjeg i gornjeg dijela sigurnosnog pojasa vozila primjeren djetetovom uzrastu i pomažu kod izbjegavanja specifičnih ozljeda kralježnice i organa trbušne šupljine.

Autosjedalice za veću djecu koriste se za djecu od 15 kg do 27 ili 36 kg. Postoje tri vrste sjedalica za veću djecu: s naslonom, bez naslona i kombinirane (s naslonom koji se može ukloniti). Naslon sjedalice omogućava da se za to predviđenim utorom namjesti gornji dio pojasa vozila preko ključne kosti djeteta. Kod velikog broja sjedalica on pruža i dodatnu zaštitu kod

Starija djeca i sigurnosni pojas vozila

bočnog sudara te upija dio udarca. Stoga je preporučljivo sjedalicu s naslonom koristiti dok god to proizvođač dozvoljava. Sjedalice s naslonom moraju se koristiti isključivo s pojasevima vozila s tri točke uporišta. Autosjedalice bez naslona smiju se koristiti tek kada gornji dio pojasa prolazi preko sredine prsnog koša i ramena djeteta, i to samo ako to proizvođač sjedalice dopušta.

Dijete uvijek vežite u autosjedalicu dosljedno prateći upute proizvođača. Provučite pojas kroz prikladne utore, zakopčajte pojas i zategnite ga tako da priliježe usko uz tijelo djeteta. Provjerite svaki put da donji dio pojasa leži nisko preko zdjelice, a gornji preko ključne kosti i sredine ramena. U ovoj dobi djeca se često mogu i sama vezati, a poneka to i zahtijevaju. U tom slučaju, tražite od njih da to čine pravilno, koristeći pravilo: *Provući-Klik-Zategni*.

Ponekad djeca (a i neki odrasli) podmetnu pojas ispod pazuha. Ovo je izuzetno opasno jer se time u slučaju sudara mogu uzrokovati ozbiljne ozljede prsnog koša i vitalnih organa. Stavljanje gornjeg dijela pojasa iza leđa čini pojas beskorisnim jer se on u trenutku sudara neće zakočiti i neće zadržati dijete (ili odraslu osobu) na mjestu.

Djeca težine barem 27 kg koja su dostigla visinu od 150 cm smije se vezati samo sigurnosnim pojasom vozila ukoliko su dijete i pojas pravilno postavljeni - kada dijete sjedi sa stražnjicom uz naslon sjedišta, njegove potkoljenice trebaju visiti sa sjedišta, a pojas prolaziti donjim dijelom nisko preko zdjelice te gornjim dijelom preko ključne kosti i sredine prsnog koša.

Pojas ne smije prelaziti preko trbuha, kliziti s ramena, stavljati se ispod pazuha, prelaziti preko vrata ili lica, uvrtati se ili presavijati. Ako pojas ne priliježe pravilno, potrebno je nabaviti autosjedalicu za veće dijete koja odgovara djetetu i vozilu.

Većina se roditelja slaže da dijete treba voziti u autosjedalici, ali tko će uvjeriti mališana da mirno sjedi i ne buni se?

Evo nekoliko ideja:

- Pokušajte dijete u početku navikavati na autosjedalicu uz pomoć dviju osoba - dok jedna osoba vozi, druga se može posvetiti djetetu.
- Budite primjer - vežite se pojasom svaki put, bez iznimke. Djeca će lakše prihvatiti pravilo ako znaju da se to pravilo odnosi na sve. Tijekom vožnje odvrćajte djetetovu pozornost od pojasa. Promatrajte svijet oko automobila, pratite semafore, ulice, prirodu, pjevajte, igrajte se "ja vidim", slušajte priče, razgovarajte...
- Opskrbite se djetetovim najdražim igračkama, mekano ukoričenim slikovnicama, glazbom, itd. Izbjegavajte tvrde igračke koje mogu ozlijediti putnike u automobilu u slučaju sudara.
- Oslobodite dijete debelih komada odjeće kako bi se osjećalo ugodnije (i kako bi bilo sigurnije u sjedalici) te ga opskrbite dekom ili jastučićem koji voli.
- Pri dužim putovanjima češće se zaustavljajte i odmorite od vožnje.

- Nikad ne dopustite vožnju izvan autosjedalice, bez obzira koliko vam teško bilo. S vremenom će se vaše dijete naučiti da nema izbora i čak početi gledati na svoju sjedalicu kao na mjesto u autu koje je njegovo i SAMO njegovo, a samim time i posebno.

Da biste osigurali svoje dijete, vi morate pružiti dobar primjer. Nikad ne pijte ako vozite i UVIJEK se vežite sigurnosnim pojasom. Samo će tako dijete shvatiti važnost vezivanja i prihvatiti sigurnosni pojas kao neizbježnu obavezu.

O Udrugi RODA

Udruga RODA- *Roditelji u akciji* je skupina svih zainteresiranih građana koja se zauzima za dostojanstvenu trudnoću, roditeljstvo i djetinjstvo u Hrvatskoj. RODA djeluje na području Republike Hrvatske od 2001. godine.

Ciljevi Udruge RODA su:

- zauzimanje za opće dobro i pravo izbora
- zalaganje, zaštita i promicanje prava trudnica, roditelja i roditelja, kroz ostvarivanje prava na korištenje adekvatnog roditeljskog dopusta i redovitu isplatu roditeljskih naknada “prema opće prihvaćenim standardima” koji omogućavaju pravo obitelji na dostojan život
- zaštita prava i potpora u ostvarivanju prava zaposlenih i nezaposlenih trudnica, roditelja i roditelja prema važećim zakonima i propisima
- sugeriranje i sudjelovanje u provođenju reorganizacije zdravstvene zaštite u području koji se odnosi na zaštitu trudnica, roditelja i djece
- zaštita reproduktivnih prava i reproduktivnog zdravlja
- angažiranje u pomoći samohranim roditeljima, žrtvama nasilja, roditeljima djece s posebnim potrebama, osobama koje se bore s neplodnošću
- sugeriranje i sudjelovanje u reorganizaciji roditeljske te stvaranje i proširivanje mogućnosti za slobodu roditeljskog planiranja porođaja i slobodu izbora procedura i asistencija koje su za pojedinca u porođaju i roditeljsku prihvatljive
- povećanje broja roditeljskih s rooming-inom, roditeljsko-prijateljski majki i djece i bolnica-prijateljski djece
- postizanje optimalnih uvjeta za boravak djece u predškolskim ustanovama, vrtićima i školama
- promocija dojenja
- edukacija i suradnja u edukaciji trudnica, dojilja i roditelja

| 10 zlatnih pravila |

1. Koristite autosjedralicu uvijek i bez iznimke.
2. Koristite autosjedralicu primjerenu djetetovom fizičkom razvoju.
3. Uvijek pratite upute proizvođača.
4. Pri svakoj vožnji vežite dijete u autosjedralicu.
5. Pri svakoj vožnji pričvrstite autosjedralicu za vozilo, bez obzira je li dijete u njoj ili ne.
6. Ne vežite dijete u autosjedralicu u jakni ili drugim debelim komadima odjeće.
7. Ne koristite autosjedralicu koja je bila u sudaru.
8. Ne koristite autosjedralicu čiju povijest ne poznajete.
9. Ne koristite autosjedralicu koja ne odgovara vašem vozilu.
10. Vaša djeca vas trebaju - vežite se uvijek i bez iznimke.

Ovu knjižicu pripremili su članice i članovi projekta „Sigurno u autosjedalici!“ Udruge RODA kojemu je cilj edukacija roditelja i vozača općenito o važnosti korištenja dječjih autosjedalica. Unutar ovog projekta RODA radi na različitim aktivnostima, od suradnje s drugim organizacijama i institucijama, preko izdavanja edukativnih materijala do održavanja predavanja i besplatnih pregleda na kojima roditelji mogu dobiti praktičnu pomoć i informacije o autosjedalicama. Za dodatne informacije posjetite www.roda.hr.

Projekt „Sigurno u autosjedalici!“ te informacije iznesene u ovoj knjižici podržavaju Odjel za sigurnost cestovnog prometa Ministarstva unutarnjih poslova i Odjel za sigurnost cestovnog prometa Policijske Uprave Zagrebačke. Informacije su temeljene na najnovijim spoznajama i istraživanjima o dječjim sjedalnicama. Iako su autori nastojali biti temeljiti u pripremi ove knjižice, oni, kao i Udruga RODA, ne prihvaćaju odgovornost za pogreške ili propuste u sadržaju knjižice te naglašavaju odgovornost vlasnika autosjedalice da pri korištenju uvijek i dosljedno prati upute proizvođača.

Što treba zapamtiti

- dijete je u vozilu najsigurnije u dječjoj autosjedalici
- dječje autosjedalice spašavaju živote - život Vašeg djeteta neprocjenjiv je
- dječje autosjedalice dizajnirane su za različite stupnjeve djetetovog razvoja i nisu opasne po djetetovo zdravlje
- da bi autosjedalica pružila zaštitu djetetu ona mora biti pravilno postavljena i dijete u nju pravilno vezano, po uputama proizvođača
- autosjedalica - uvijek i bez iznimke

Gdje mogu potražiti pomoć ako mi bude potrebna?

- na internet stranicama Udruge RODA www.roda.hr pod rubrikom Zdravlje
- na forumu Udruge RODA 24 sata dnevno otvoreni smo za sva Vaša pitanja i nedoumice te putem elektronske pošte na adresi roda@roda.hr
- na Rodinim besplatnim pregledima autosjedalica možete dobiti informacije, savjete i praktičnu pomoć o pravilnom korištenju sjedalica - o terminima i mjestima održavanja možete saznati putem Rodinog portala, foruma ili pozivom na 091-586-3717 tijekom radnog dana

Tiskanje ove knjižice financirala je

INA - industrija nafte d.d.

Autori: Ana Duff i suradnici

RODA - Roditelji u akciji

Zagreb, Čanićeva 14
Tel: 091 586 3717
www.roda.hr
e-mail: roda@roda.hr

| roditelji u akciji |